

F.Y.B.A. SEM – I (CBCS -2016 COURSE) : SUMMER - 2018

SUBJECT: SOCIOLOGY (G-1) –I

Day: **Monday**
Date: **23/04/2018**

S-2018-0021

Time: **11.00 A. M. TO 02.00 PM**
Max. Marks: 60

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 A) Attempt all the following: (06)

- 1) “Man is social animal” are the famous words of
 - a) Aristotal
 - b) Gristo
 - c) Spencer
 - d) Plato
- 2) Which of the social philosophers called sociology “Social Physics”?
 - a) August comte
 - b) Walfred Pareto
 - c) Maciver
 - d) Herbert Spencer
- 3) Sociology is ‘Value free Science’. Who said so?
 - a) August Comte
 - b) Emile Durkheim
 - c) Herbert Spencer
 - d) Max Weber
- 4) Origin of Society was due to
 - a) Force
 - b) God’s will
 - c) Evolution
 - d) None of these
- 5) Man’s behavior is society is determined mainly by two forces namely
 - a) Formal and informal
 - b) Natural and unnatural
 - c) Physical and Social
 - d) Psychological and Philosophical
- 6) Family is an
 - a) Economic group
 - b) Religious group
 - c) Kinship group
 - d) None of these

Q.1 B) Answer the following in ONE sentences: (06)

- 1) What is science?
- 2) Define Social institution.
- 3) Write the definition of Social groups.
- 4) What is culture?
- 5) Explain the meaning of socialization.
- 6) State the meaning of personality development.

Q.2 Attempt any THREE of the following: (12)

- a) Is sociology a Science? Explain.
- b) Explain the scope of Sociology.
- c) State the subject matter of sociology.
- d) Explain the utility of sociology.

P. T. O.

Q.3 Attempt any **FOUR** of the following: **(12)**

- a) Explain the meaning of human society.
- b) State the characteristics of social structure.
- c) Explain the meaning of social institution.
- d) Explain the functions of family.
- e) State the meaning of material culture.

Q.4 Attempt any **TWO** of the following: **(12)**

- a) Explain the meaning of primary groups and write its characteristics.
- b) State the importance of secondary groups.
- c) Explain with example the reference group.

Q.5 Attempt any **TWO** of the following: **(12)**

- a) State the definition and nature of socialization.
- b) Explain the agencies of socialization.
- c) Explain the importance of personality development.

* * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ अ) खालील दिलेल्या प्रश्नांचे योग्य उत्तराची निवड करा. (०६)

- १) “मनुष्य हा सामाजिक प्राणी आहे” हे विधान कोणत्या प्रसिध्द विचारवंताचे आहे.
(अ) ऑरिस्टॉटल (ब) क्रिस्टो (क) स्पेन्सर (ड) प्लेटो
- २) ‘भौतिक समाज’ हे विधान समाजशास्त्रातील कोणत्या सामाजिक तत्ववेत्त्याचे आहे.
(अ) ऑगस्ट कॉम्ट (ब) विलफ्रेड पॅरिटो
(क) मॅकआयव्हर (ड) हर्बर स्पेन्सर
- ३) समाजशास्त्रातील ‘मूल्य विरहीत शास्त्र’ ही संकल्पना कोण म्हणाले?
(अ) ऑगस्ट कॉम्ट (ब) इमाईल डरखाईन
(क) हर्बर स्पेन्सर (ड) मॅक्स वेबर
- ४) समाजाचे उगमस्थान कशामुळे -----
(अ) बल (ब) ईश्वर इच्छा (क) उत्क्रांती (ड) यापैकी नाही
- ५) मनुष्य प्राण्याचे समाजातील वर्तन प्रामुख्याने कोणत्या दोन घटकानी ठरविले आहे.
(अ) औपचारिक आणि अनौपचारिक (ब) नैसर्गिक आणि अनैसर्गिक
(क) भौतिक मार्ग (ड) मानसशास्त्रीय आणि तात्विक
- ६) कुटुंब हे ----- आहे.
(अ) आर्थिक समूह (ब) धार्मिक समूह (क) नातेसंबंध समूह (ड) यापैकी नाही

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०६)

- १) शास्त्र म्हणजे काय?
- २) सामाजिक संस्थेची व्याख्या.
- ३) सामाजिक समूहाची व्याख्या लिहा.
- ४) संस्कृती म्हणजे काय?
- ५) सामाजिकरणाचा अर्थ स्पष्ट करा.
- ६) व्यक्तिगत विकासाचा अर्थ सांगा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) समाजशास्त्र हे शास्त्र आहे काय? स्पष्ट करा.
- ब) समाजशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- क) समाजशास्त्राचा अभ्याविषयक सांगा.
- ड) समाजशास्त्राची उपयोगिता स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) मानवी समाजाचा अर्थ स्पष्ट करा.
- ब) सामाजिक संरचनेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- क) सामाजिक संस्थेचा अर्थ स्पष्ट करा.
- ड) कुटुंबाची कार्ये स्पष्ट करा.
- इ) भौतिक संस्कृतीचा अर्थ सांगा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तर लिहा. (१२)

- अ) प्राथमिक समूहाचा अर्थ सांगून त्याची वैशिष्ट्ये लिहा.
- ब) दुय्यम समूहाचे महत्त्व सांगा.
- क) संदर्भ समुहाचे उदाहरणासह स्पष्टीकरण करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) समाजिकरणाची व्याख्या व स्वरूप सांगा.
- ब) समाजिकरणातील मध्यस्त स्पष्ट करा.
- क) व्यक्तिमत्व विकासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

* * *